No. 4 PRIJS: 20 CENT

JONGENS- EN MEISJES-
BIBLIOTHEEK

DE NALATENSCHAP VAN DEN MOOR

GEILLUSTREERD

UITGAVE „HECOZET", AMSTERDAM

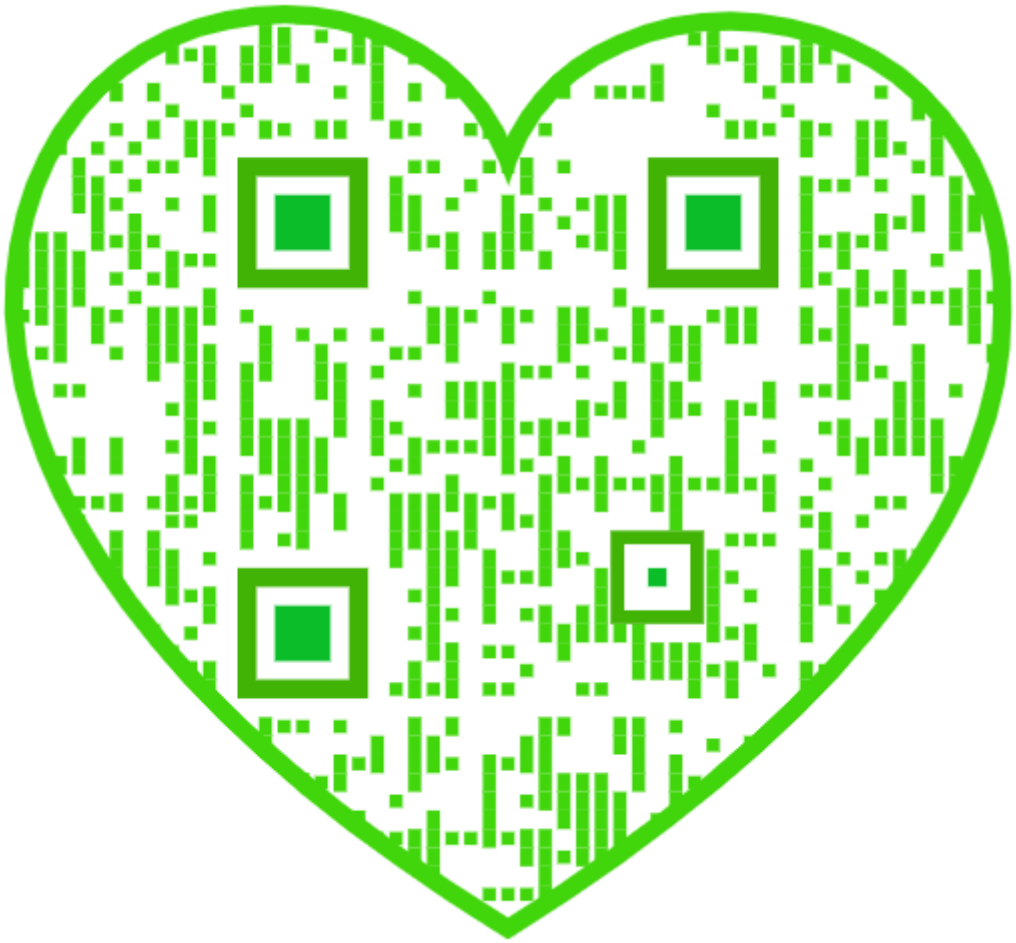

DE NALATENSCHAP
VAN DEN MOOR
GEILLUSTREERD
UITGAVE
HECOZET
- AMSTERDAM -

DE NALATENSCHAP VAN DEN MOOR

Midden in de vesting van het« Alhambra» (1), voor het koninklijke paleis, ligt een ruim, breed plein. Het wordt het Regenputplein genoemd, omdat er onder den grond waterbronnen zich bevinden, die vanuit den tijd der Mooren stammen. In den eenen hoek van dit plein is een Moorsche bron, wier water zoo koud is als ijs en helder als kristal. De bronnen door de Mooren aangelegd staan steeds hoog aangeschreven; want het is bekend, welke moeite zij zich gaven om tot de zuiverste en beste bronnen door te dringen. De bron, waarvan wij nu spreken, is in geheel Granada beroemd, doordat de waterdragers, afwisselend met groote watervaten op hun schouders, of voor zich uitdrijvend ezels met aarden kruiken beladen, de steile, begroeide toegangen tot het Alhambra van 's morgens vroeg tot 's avonds laat bestijgen of afdalen.

Pompen en bronnen staan in de warme streken bekend als plaatsen, waar gebabbeld wordt. Bij de genoemde bron wordt den lieven ganschen dag door nieuwsgierig en lui volk der vesting een regelmatige samenkomst gehouden. Zij zitten er op de steenen banken en bebabbelen de gebeurtenissen in de vesting; ondervragen elken waterdrager, die daar komt, over nieuws uit de stad en houden lange beschouwingen over alles wat zij zien en hooren. Er verstrijkt geen uur van den dag, dat men geen vrouwen en meisjes met de kruik in de hand of op het hoofd hier zich ziet ophouden om het slot van het eindelooze gebabbel aan te hooren.

---

(1) Het « Alhambra » is het paleis en de vesting, waar vroeger de Moorsche koningen gevestigd waren.

Onder de waterdragers, die eens naar deze bron kwamen, bevond zich een sterke, breedgeschouderde, kleine man met kromme beenen, Pedro Gil geheeten, dien men, om het kort te zeggen, Peregil noemde. Als waterdrager was hij natuurlijk een Gallego of een Galliciër (1).

In Frankrijk zijn alle schoenpoetsers Savoyarden, alle portiers Zwitsers en zoo zijn in Spanje de waterdragers en kruiers flinkgebouwde kleine mannen uit Gallicië. Niemand zegt: «Help mij aan een kruier», maar wel: «Roep een Galliciër.»

Peregil, de Galliciër, was zijn taak begonnen met niets als met een groote aarden kruik, die hij op zijn schouder droeg; allengs klom hij op en was in staat zich een knecht aan te schaffen,... een ezel n. l. Aan elke zij van dezen adjudant met de lange ooren zaten in een soort mand zijn waterkruiken, waarop vijgebladeren lagen, om ze tegen de zon te beschermen.

In gansch Granada was geen ijveriger en evenmin 'n vroolijker waterdrager. In de straten weerklonk zijn opgewekte stem, terwijl hij achter zijn ezel aandraafde en het gewoonlijk gezongen zomerlied uitschalde, dat men in elke Spaansche stad hoort: «Wie wil water... water kouder dan sneeuw? Wie wil water uit de bron van Alhambra, koud als ijs en helder als kristal?» Wanneer hij een klant het heldere water overreikte, deed hij het met een vriendelijk woord, dat tot glimlachen dwong. Zoo stond Peregil de Galliciër in geheel Granada als een der beleefdste, vroolijkste en gelukkigste menschen bekend.

Bij al deze opgewekte uiterlijkheden had de eerlijke Peregil zijn verdriet en zorgen. Hij had een grooten hoop kinde-

(1) Een bewoner der Spaansche provincie Gallicië.

ren te onderhouden, die hem elken avond, als hij terugkeerde, met hun geschreeuw om brood omringden. Hij had ook een helpster, maar hij had niets minder dan hulp van haar. Zij verkwistte het moeilijk verdiende geld van den eerlijken Peregil met pronkerijen en legde zelfs beslag op den ezel om een rijtoertje op het land te maken, zoodra er een Zondag of feestdag aanbrak. Peregil droeg al deze zware lasten van vrouw en kinderen even gelaten als zijn ezel de waterkruiken. Zijn grootste vreugd was voor hem, wanneer hij zichzelf een feestdag kon maken door met zijn kinderen erop uit te trekken en de kleintjes in de tuinen der Vega te vergasten op lekkers...

Het was in een zomernacht en reeds laat; de meeste waterdragers hadden zich al uit de straten verwijderd. De dag was ongewoon heet geweest; de nacht, een heerlijke nacht van maneschijn. Peregil dacht aan zijn hongerige kinderen en zeide tot zichzelf:

— Nog een tocht naar de bron om een puchero (1) te verdienen voor de kinderen hun Zondag.

Toen hij bij de bron kwam, vond hij er een eenzamen onbekende in Moorsche kleedij. Hij zat in den maneschijn op de steenen bank. Peregil bleef eerst staan en sloeg hem met verbazing gade; maar de Moor wenkte hem zacht toe naderbij te komen en zei:

— Ik ben ziek en zwak; help mij naar de stad toe; ik zal u het dubbele betalen van hetgeen ge met uw waterkruiken zoudt hebben verdiend.

Het gevoelige hart van den kleinen waterdrager was voor dit verzoek van den onbekende vol van medelijden.

(1) Een Spaansche munt.

— God verhoede, zeide hij, dat ik loon of gift verlangen zou voor een edele daad.

Hij hielp dus den Moor op zijn ezel en daalde langzaam af naar Granada.

Toen zij in de stad kwamen, vroeg de waterdrager waarheen hij hem moest brengen.

— Ach, zei de Moor zwak, ik heb huis noch kluis; ik ben een vreemdeling in dit land. Laat mij dezen nacht mijn hoofd nedervlijen onder uw dak en gij zult daarvoor rijkelijk beloond worden.

De eerlijke Peregil zag zich onverwacht met een ongeloovigen gast opgescheept. Hij was echter te menschelijk om den armen man een onderkomen te ontzeggen; daarom bracht hij den Moor in zijn woning.

— Wat voor een ongeloovig gezelschap, zei Peregils vrouw, brengt gij op dit nachtelijk uur in huis?

— Wees kalm, vrouw! sprak de Gallego, het is een arme, zieke vreemdeling, zonder vriend en onderkomen. Moet hij op straat sterven?

De vrouw zou zich nog hebben verzet, maar de kleine waterdrager was ditmaal koppig. Hij hielp den armen Moor van den ezel en spreidde een mat en een schapevel voor hem u op het koelste plekje van het huis... een beter bed kon zijn armoede niet aanbieden.

Na een poosje kreeg de Moor hevige krampen. Op een oogenblik, dat hij zonder pijn was, riep hij Peregil bij zich en zeide tot hem met zachte stem:

— Mijn einde, vrees ik, is nabij. Wanneer ik sterf, vermaak ik dit doosje als belooning voor uw goedheid.

Bij deze woorden opende hij zijn bovenkleed en toonde een klein doosje van sandelhout, dat aan een riem op zijn lichaam was gebonden.

— God geve, mijn vriend, antwoordde de kleine brave Gallego, dat u nog vele jaren zult leven, om u te verheugen over uw schat, van welk gehalte deze dan ook moge zijn.

De Moor schudde het hoofd; hij legde zijn hand op het doosje en scheen nog iets te willen zeggen. Maar zijn krampen kwamen met grooter hevigheid terug en na een korten poos was hij dood.

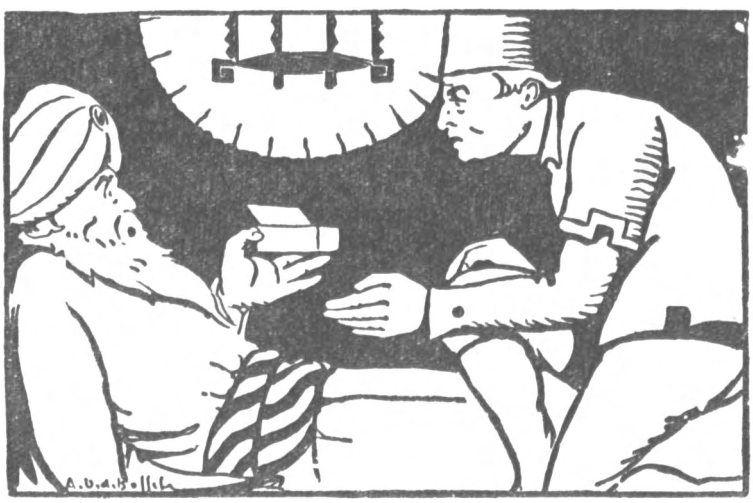

De Moor toonde een doosje van sandelhout (blz. 6)

De vrouw van den waterdrager gedroeg zich thans als een waanzinnige.

— Dat komt van uw dwaze goedheid, zeide zij; ge stort u altijd in het ongeluk om anderen te helpen. Wat zal er van ons worden, als men dit lijk in ons huis vindt? Men zal ons als moordenaars in de gevangenis stoppen.

De arme Peregil was eveneens ongerust en gevoelde bijna

berouw, dat hij een goede daad volbracht had. Tenslotte kreeg hij een inval.

— Het is nog geen dag, sprak hij, zoodat ik het lijk uit de stad kan brengen en in het zand aan den oever van de Xenil begraven. Niemand heeft den Moor in ons huis zien gaan, en niemand zal iets van zijn dood vernemen.

Zoo gezegd, zoo gedaan. Zijn vrouw hielp hem. Zij wikkelden het lijk van den ongelukkigen Moor in de mat, waarop hij was gestorven, legden het pak over den ezel en Peregil trok met de vracht naar den oever van den vloed.

Helaas woonde de waterdrager tegenover een barbier, Pedrillo geheeten, een der nieuwsgierigste en boosaardigste uit zijn babbelzuchtigen kring, waarvan hij het meest kwaad sprak. Hij was een schurk, kruiperig en indringerig; hij kon even weinig bij zich houden als een zeef. Men zei, dat hij altijd maar met één oog sliep en één oor onbedekt had, zoodat hij zelfs in den slaap alles wat er gebeurde, kon zien en hooren.

Deze rustelooze barbier hoorde Peregil op het ongewoon uur in den nacht aankomen. Spoedig stak hij zijn hoofd door het venster en zag, dat zijn buur een man in Moorsche kleedij in zijn woning hielp. Dat was zoo'n opvallende gebeurtenis, dat Pedrillo dien nacht geen oogenblik kon slapen. Elke vijf minuten was hij voor zijn venstertje; hij bemerkte het licht, dat door de spleten der deuren van zijn buurman scheen, en hij zag voor het aanbreken van den dag, dat Peregil met zijn ongewoon beladen ezel wegtrok.

De nieuwsgierige barbier kon zich niet meer beheerschen; hij gleed in zijn kleeren, sloop zwijgend weg en volgde op eenigen afstand den waterdrager. Deze zag hij aan den oever van den Xenil een kuil graven en er iets in wegstoppen, dat op een menschenlijk geleek.

De barbier snelde naar zijn huis, scharrelde in zijn kamer wat rond, smeet alles door elkaar, tot de dag aanbrak. Nu nam hij het bekken onder den arm en snelde naar het huis van zijn dagelijkschen klant, den dorpsrechter.

Deze was juist opgestaan. Pedrillo zette een stoel voor hem klaar, bond hem een servet om den hals en begon zijn baard met de vingers in te zeepen.

— Zonderlinge gebeurtenissen! zei Pedrillo. Zonderlinge gebeurtenissen! Roof... moord... en begrafenis... alles in één nacht

— Oho!... Wat? Wat zegt u daar? riep de dorpsrechter uit.

— Ik zeg, antwoordde de barbier, terwijl hij den waardigheidsbekleeder een stuk zeep onder den neus en den mond wreef.... ik zeg, dat Peregil, de Gallego, een Moorschen Muzelman in dezen gebenedijden nacht beroofd, vermoord en begraven heeft.

— Maar hoe hebt gij dit alles vernomen? vroeg de dorpsrechter.

— Heb geduld, Sennor, en u zult alles hooren, antwoordde Pedrillo, die hem bij den neus vastgreep en het scheermes over zijn wangen liet glijden.

Hij vertelde dan alles wat hij had gezien, terwijl hij hem den baard afkrabde, den kin waschte, en hem met een vuil servet afdroogde.

De dorpsrechter was een der heersch- en hebzuchtigste gierigaards van heel Granada. Hij vermoedde, dat dit geval een roofmoord betrof. Zonder twijfel is er een rijke buit bij betrokken. Hoe zou deze nu in de rechthebbende hand van de justitie te brengen zijn?... Want den misdadiger alleen betrappen... dat was maar voedsel voor den galg;... maar den buit snappen... dat beteekent den rechter ver-

rijken, en dat was, naar zijn meening, het groote doel der gerechtigheid. Dat was zoo zijn opvatting en nu riep hij zijn trouwsten dienaar, dien hij opdroeg Gallego voor hem te geleiden.

Spoedig stond de bevende waterdrager naast zijn ezel voor den rechter.

De dorpsrechter keek hem met een zijner vreeselijkste blikken aan en brulde zoo hevig, dat de knieën van den armen Gallego tegen elkaar klapperden.

— Begrepen, misdadiger, ge hoeft uw schuld niet te ontkennen, want ik weet reeds alles. Een galg is het beste loon voor de misdaad, die gij hebt begaan; maar ik ben medelijdend en laat gaarne met me spreken. De man, dien gij in uw huis hebt vermoord, was een Moor, een ongeloovige, een vijand van onzen godsdienst. Ongetwijfeld hebt gij hem in een aanval van godsdienstwaanzin doodgeslagen. Daarom zal ik toegevend zijn; geef den buit, dien gij weggenomen hebt, hier en wij zullen de zaak in den doofpot stoppen.

De arme waterdrager riep alle heiligen aan tot getuigen van zijn onschuld. De waterdrager vertelde de geheele geschiedenis van den stervenden Moor met den ongekunstelden eenvoud der waarheid; maar alles was te vergeefsch.

— Houdt ge dus vast aan uw bewering, vroeg de rechter, dat deze Moor goud noch juweelen had?

— Zoo zeker, dat ik hoop zalig te worden, genadige heer, antwoordde de waterdrager; hij bezat niets anders als een klein doosje van sandelhout, dat hij mij als belooning voor m'n bewezen diensten naliet.

— Een doosje van sandelhout? riep de dorpsrechter, terwijl zijn oog schitterde bij de gedachte aan edelgesteenten. En waar is dat doosje? Waar hebt gij dit verstopt?

— Om u te dienen! zei de Gallego, het zit in een der

manden, die m'n ezel draagt, u kunt er vrij over beschikken.

Nauwelijks had hij deze woorden gesproken of de voortreffelijke dienaar snelde weg en was in een oogenblik weer terug met het geheimzinnige doosje van sandelhout. De rechter opende het met haastige en bevende hand, maar tot z'n groote teleurstelling ontdekte hij niets anders als een perkamenten rol, waarop Arabische letters, en een stuk kaars.

Toen de rechter van zijn verdriet was bekomen en zag, dat er werkelijk niets belangrijks in de doos was, luisterde hij kalm naar de uiteenzettingen van den waterdrager, wiens vrouw ook al zijn beweringen staafde. Daar hij van z'n onschuld overtuigd was, liet hij hem vrij. Hij veroorloofde hem zelfs de erfenis van den Moor, het doosje van sandelhout met inhoud, de welverdiende belooning voor zijn diensten, mee naar huis te nemen. Maar den ezel behield hij, inplaats van geld, ter vergoeding van de kosten.

Nu was de ongelukkige Gallego weer gedwongen zijn eigen waterdrager te wezen en met een groote aarden kruik op zijn schouder naar de bronnen van het Alhambra omhoog te klauteren.

Toen hij op zekeren zomernamiddag in de hitte hijgend opsteeg, raakte hij zijn gewoonlijk goede humeur kwijt.

— Vervloekte rechter! riep hij dan wel uit. Dat hij een armen man zijn bestaansmiddelen, den besten vriend, dien hij op de wereld heeft, wegsteelt.

Werd ooit een aardsch wezen zoo erg gestraft, omdat hij een goede daad verricht had? De ongelukkige Peregil was naar lichaam en ziel vernietigd. Toen hij op zekeren avond na een zware dagtaak in huis terugkeerde, zag hij het doosje van sandelhout met half geopend deksel op een plank lig-

gen. Hij nam het op en smeet het woedend op den grond.

— Vervloekt zij den dag, riep hij uit, toen ik dat ding voor het eerst zag en zijn bezitter in mijn huis opnam.

Toen het doosje op den grond viel, rolde het perkamenten rolletje eruit. Peregil bekeek het een poos in somber zwijgen.

— Wie weet, dacht hij, misschien is dit schrift niet zonder beteekenis, want de Moor heeft het immers zorgvuldig bewaard?

Hij nam het eruit en stak het op zijn borst; en toen hij den volgenden morgen door de straten liep met zijn water, bleef hij voor den winkel van een Moor staan, die reukwerken en andere kleinigheden verkocht. Hij verzocht hem den inhoud van het rolletje te verklaren.

De Moor las den tekst aandachtig, streek dan door z'n baard en glimlachte:

— Dit geschrift, zeide hij, bevat een tooverformule, waarmee men verborgen schatten kan vinden. Deze formule heeft zoo'n kracht, dat de sterkste grendels, ja zelfs rotsen ervoor wijken moeten.

— Bah, zei de Gallego, wat geeft dat alles? Ik ben geen toovenaar en ik weet niets van verborgen schatten.

Bij deze woorden nam hij den waterkruik op en liet de rol in handen van den Moor achter.

Toen hij echter dien avond aan de bron van het Alhambra uitrustte, vond hij er een gezelschap bijeen, dat het had over oude sprookjes en sagen.

Daar zij allen zoo arm waren als kerkratten, hielden zij zich vooral dolgraag bezig met betooverde schatten, welke de Mooren in verschillende deelen van het Alhambra hadden achtergelaten. Vooral stemden zij overeen in het geloof, dat

er diep in de aarde onder den toren der zeven verdiepingen groote schatten zouden verborgen liggen.

Deze vertellingen maakten op het gemoed van den goeden Peregil een ongewonen indruk.

— Als er nu werkelijk onder dezen toren een schat verborgen ligt, dacht hij, en als nu eens het rolletje, dat ik bij den Moor achter heb gelaten, mij in de gelegenheid stelde den rijkdom op te delven?

Dien nacht wentelde hij zich onrustig in zijn bed rond; geen oogenblik kon hij slapen. Zeer vroeg in den morgen snelde hij naar de kraam van den Moor en vertelde hem alles wat hem door het hoofd had gespeeld.

— Gij kunt Arabisch lezen, sprak hij; laten wij samen in den toren gaan en de uitwerking van de tooverformule proberen. Als het mislukt, zijn wij er niet erger aan toe dan tevoren; als het gelukt, deelen wij den geheelen schat, dien wij vinden in gelijke deelen.

— Halt, antwoordde de Moor, het geschrift alleen is niet voldoende; het moet op middernacht bij het licht eener kaars worden gelezen, welke op bijzondere wijze is samengesteld. Zonder deze kaars is de rol van weinig nut.

Toen riep de Gallego verheugd uit:

— Ik heb zoo'n kaars en zal haar dadelijk brengen.

Hij snelde naar huis en kwam spoedig terug met het eindje gele waskaars, welke hij in het doosje had gevonden. De Moor betastte de kaars en rook eraan.

— In deze gele was zijn zeldzame en kostbare reukwerken vermengd, sprak hij. Deze kaars is van de soort, welke in de rol wordt aangeduid. Zoolang zij brandt zullen de sterkste muren en geheimste holen open blijven. Maar wee hem, die wachten zou, tot zij is uitgedoofd. Hij blijft betooverd bij den schat.

Zij spraken nu af de tooverij nog denzelfden nacht te beproeven.

Zeer laat beklommen zij de met boomen begroeide heuvels van het Alhambra en naderden den toren, welke door de vele sagen iets huiveringwekkends had. Bij het licht eener lantaarn strompelden zij door kreupelhout en over steenen

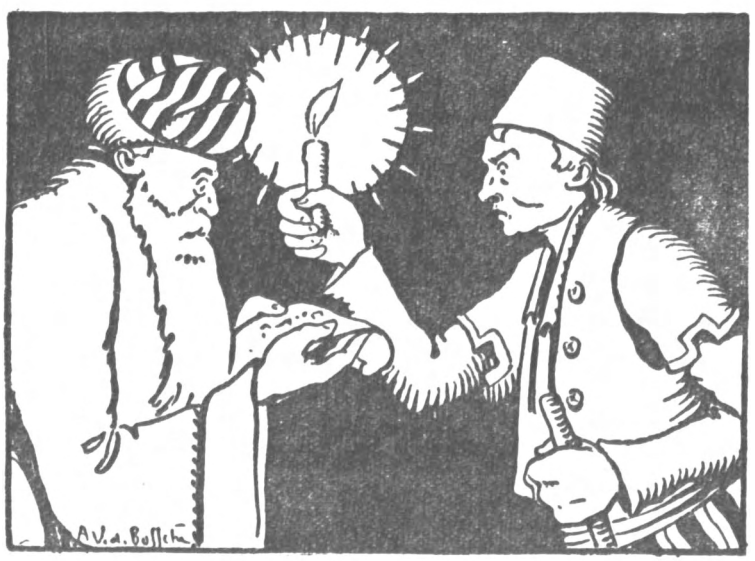

De Moor begon snel te lezen (blz. 15)

door de poort van een gewelf onder den toren. Met vrees en beven daalden zij een trap af, welke in de rots uitgehouwen was. Zij bracht hen in een leege kamer, waar een tweede trap naar een dieper gewelf voerde. Op deze wijze daalden zij vier verschillende trappen af, welke hen in evenveel gewelven brachten. Maar de bodem van de vierde ruimte was hard. De lucht was hier vochtig en koud en rook naar aar-

de. Het licht verspreidde slechts een zwakken straal. In hun onzekerheid bleven zij een tijdlang ademloos staan tot de klok van den wachttoren twaalf slagen liet hooren. Toen ontstaken zij de waskaars, welke een geur van mirre en wierook verspreidde.

De Moor begon snel te lezen. Nauwelijks had hij geëindigd of een geruisch als een onderaardsch gerommel liet zich hooren. De aarde beefde, de bodem ging open en vertoonde een trap. Sidderend en bevend daalden zij haar af en ontwaarden bij het licht der lantaarn, dat zij in een ander gewelf waren, hetwelk met arabische opschriften bedekt was. In het midden stond een groote kist, welke door zeven stalen banden samengehouden werd. Aan het eind zaten twee betooverde Mooren in volle uitrusting, maar bewegingloos als standbeelden, want zij werden beheerscht door de toovermacht. Voor de kist stonden verscheidene kruiken gevuld met goud en edelgesteenten. In de grootste ervan staken de beide mannen hun armen tot de ellebogen en haalden met iederen greep handenvol groote gele stukken van Moorsch goud of ringen en sieraden van hetzelfde kostbare metaal. Zij beefden en ademden koortsachtig, terwijl zij hun zakken met den buit vulden. En menigen vreesachtigen blik wierpen zij naar de betooverde Mooren, die bewegingloos en grimmig erbij zaten en hen met starre oogen aankeken. Ten slotte greep hen door een ingebeeld geruisch een hevige schrik aan. Beiden rolden over elkaar de trap op, naar het bovenvertrek, waar zij de waskaars omwierpen en uitdoofden. De bodem sloot weer met een donderend geschal.

Door vrees vervuld stonden zij niet eerder stil tot zij tastend uit den toren waren en de sterren door de boomen heen zagen schitteren. Thans gingen zij op het graf zitten en deelden de vondst, vastbesloten vooreerst zich tevreden

te stellen met dit slechts oppervlakkig onderzoek van de kruik, maar in een der volgende nachten terug te keeren en de kruik tot den bodem te ledigen. Opdat zij elkaar konden vertrouwen, deelden zij de toovermiddelen; de een hield de rol, de ander de kaars; toen dit was geschied ondernamen zij licht van gemoed en met goedgespekte zakken den tocht naar Granada.

— Vriend Peregil, sprak de Moor, dit heele zaakje moet diep geheim blijven tot wij ons den ganschen schat toegeeigend hebben en in veiligheid gebracht. Als de dorpsrechter er maar één letter van hoort zijn wij verloren.

— Zeker, antwoordde de Gallego, niets is meer waar.

— Vriend Peregil, sprak de Moor, gij zijt een verstandig man en zal zeker een geheim kunnen bewaren; maar ge hebt een vrouw.

— Zij zal er geen woord van hooren, antwoordde de waterdrager op bangen toon.

— Best, sprak de Moor; ik reken op uw verstand en uw woord.

Nooit was een belofte met betere bedoelingen gegeven. Toen Peregil thuiskwam, vond hij zijn vrouw nog op, die in gedachten verdiept in een hoek zat. Opeens brak zij in tranen uit.

— Wat een ongelukkige vrouw ben ik, riep zij, wat zal er van mij worden? Mijn man is een deugniet, die geen brood thuisbrengt voor z'n gezin, maar met ongeloovige Mooren dag en nacht rondtrekt! O! mijn kinderen! Mijn kinderen! Wat zal er van hen worden! Zij zullen allemaal langs de straat moeten bedelen.

De arme Peregil was door de woede zijner vrouw zoo ontroerd, dat hij niet nalaten kon ook te zuchten. Zijn hart was zoo vol als zijn zak... het moest zich uitstorten. Hij stak

zijn hand in den laatsten, haalde twee of drie goudstukken te voorschijn en liet ze op haar schoot glijden. De arme vrouw was stijf van verbazing en wist niet, wat dat moest beteekenen. Voordat zij van haar verbazing was bekomen, trok de kleine Gallego een gouden ketting uit z'n zak en liet hem voor haar heen en weer slingeren.

— De heilige Maagd bescherme ons! riep de vrouw. Wat hebt gij gedaan, Peregil? Gij hebt toch geen roof en moord gepleegd?

Wat moest de arme man doen? Hij had geen ander middel om z'n vrouw gerust te stellen, dan haar de geheele geschiedenis van zijn geluk te vertellen. Hij liet haar echter de plechtige belofte afleggen, dat zij geen levend wezen een enkel woord van de heele zaak zou vertellen. Zij sloeg haar armen om den hals van haar man.

— Vrouw, riep hij met onverheelde vreugde uit, wat zegt ge van de nalatenschap van den Moor?

De eerlijke Gallego ging op zijn schaapsvel liggen en sliep zoo lekker als in een veerenbed. Maar zijn vrouw niet. Zij schudde den geheimen inhoud zijner zakken op het schaapsvel uit en telde den geheelen nacht goudstukken met Arabische inschriften en probeerde halssnoeren en oorringen.

Den volgenden morgen nam de eerlijke Gallego een dik geldstuk en ging ermee naar de kraam van een juweelenhandelaar, dien hij het te koop aanbood. Hij wendde voor, dat hij het in de ruïnen van het Alhambra had gevonden. De juwelier zag, dat het zuiver goud was. Hij bood echter het derde deel van de waarde, waarmee de waterdrager zich volkomen tevreden verklaarde. Peregil kocht nu nieuwe kleeren voor zijn kleintjes, ook een rijken voorraad voor een stevig maal, waarna hij naar huis terugkeerde en al

zijn kinderen om zich heen dansen liet, terwijl hij, de gelukkigste van alle vaders, tusschen hen in mee huppelde!

De vrouw van den waterdrager hield haar belofte, dat zij zou zwijgen met verbazingwekkende nauwkeurigheid. Zij kon echter niet nalaten een houding aan te nemen, verontschuldigde haar gescheurde kleeren en sprak ervan zich een nieuwen kanten mantilla te bestellen. Zij gaf ook aan te hooren, dat het in het voornemen van haar man lag zijn bedrijf van waterdrager op te geven, daar zijn gezondheidstoestand het hem niet meer veroorloofde.

De buurvrouwen keken elkaar aan en geloofden, dat de arme vrouw haar verstand had verloren.

Als zij zich al buitenshuis inhield, dan toch stelde zij zich binnenshuis schadeloos. Daar legde zij een snoer rijke, oostersche parels om haar hals, moorsche ringen om haar armen en tooide overdadig met diamanten heur haar, om nu en dan stil te blijven staan voor een afgebroken stuk spiegel. In haar belachelijke ijdelheid kon zij zich niet weerhouden aan het venster te verschijnen.

Het ongeluk wilde echter, dat Pedrillo op dat oogenblik lui in zijn winkel aan den overkant der straat zat, toen het gefonkel van een diamant z'n oog trof. Onmiddellijk stond hij voor zijn uitkijkgat en zag de vrouw van den waterdrager zoo prachtig uitgedost als een morgenlandsche bruid. In de grootste haast vloog hij naar den dorpsrechter. Na een kort poosje was de hongerige dienaar weer op weg, en voordat de dag voorbij was, werd de ongelukkige Peregil weer voor den rechter gebracht.

— Hoe zit het nou, schurk! riep de rechter met een vreeselijke stem. Gij zeide me, dat de ongeloovige, die in uw huis is gestorven, niets dan een leeg kistje heeft nagelaten. En nu hoor ik, dat uw vrouw pochend rondloopt, uitge-

dost met parels en diamanten. Ellendeling, die ge zijt! Reken erop, dat ge den buit van je ongelukkig slachtoffer moet uitleveren en dat ge aan den galg zult bengelen!

De ontstelde waterdrager viel op zijn knieën en vertelde van de wonderlijke wijze, waarop hij tot z'n rijkdom was gekomen. De dorpsrechter, de dienaar en de nieuwsgierige barbier luisterden met open mond naar dit arabisch sprookje van betooverde schatten. De dienaar werd weggezonden om den Moor voor te geleiden, die bij het uitspreken der formule tegenwoordig was. Deze trad binnen, half dood van schrik.

De vertelling van den Moor stemde volkomen overeen met die van zijn kameraad; maar de rechter veinsde ongeloovigheid en dreigde met gevangenis en een streng onderzoek.

— Langzaam, beste sennor Alkade, zei de muzelman, die intusschen weer zijn uitgeslepenheid en zelfbeheersching terug had. Laten wij de giften van het geluk niet verspelen door den strijd erom. Niemand als wij weten er iets van — laten wij het geheim bewaren. Er zijn schatten genoeg in het hol om ons allen rijk te maken. Beloof ons om een eerlijke deeling, en alles zal bekend worden... weiger haar en het hol zal voor eeuwig gesloten blijven.

De rechter beraadslaagde stil met den dienaar. Deze was een oude slimme vos.

— Beloof alles, zeide hij, tot u in het bezit van de schatten bent. Dan kunt u alles nemen; en als hij en zijn medeplichtige wagen te mopperen, dan bedreigt u hen met den brandstapel.

Deze raad beviel den rechter. Hij zeide:

— De geschiedenis is wonderlijk en kan waar zijn;... maar ik moet mij met eigen oogen daarvan overtuigen. Nog dezen nacht moet gij in mijn tegenwoordigheid de toover-

formule uitspreken. Als er werkelijk zoo'n schat aanwezig is, dan zullen wij hem vriendschappelijk onder elkaar deelen; maar als ge mij hebt bedrogen, verwacht dan geen genade van mij. Intusschen moet gij in de gevangenis blijven.

De Moor en de waterdrager stemden in deze voorwaarden toe. Zij gevoelden zich tevreden, dat de afloop de waarheid hunner woorden zou bevestigen.

Tegen middernacht gingen goed bewapend, de rechter, de dienaar en de barbier, in stilte op weg. Zij voerden den Moor en den waterdrager als gevangenen met zich mee en hadden den sterken ezel van den laatsten ook bij zich, om het dier te bevrachten met den verhoopten schat. Zonder bemerkt te worden kwamen zij bij den toren, bonden den ezel vast aan een vijgenboom en daalden af in het vierde gewelf van den toren.

De rol werd te voorschijn gehaald, de gele waskaars aangestoken en de Moor las de tooverformule. De aarde beefde evenals vroeger, de bodem opende zich met een donderenden knal en de smalle trap werd zichtbaar. De dorpsrechter, de dienaar en de barbier werden doodsbleek en konden niet genoeg moed vinden af te dalen. De Moor en de waterdrager betraden het laagste gewelf en vonden, evenals vroeger, de twee Mooren, stom en bewegingloos zitten. Zij droegen twee groote vazen weg, die met gouden munten en kostbare steenen gevuld waren. De waterdrager sjouwde ze een voor een op zijn schouders naar boven.

— Laten we voor dezen keer tevreden zijn, sprak de Moor, wij hebben hier zooveel kostbaarheden als we ongemerkt kunnen meevoeren. En er is genoeg om ons allen zoo rijk te maken, als ons hart maar verlangen kan.

— Is de schat nog niet heelemaal in ons bezit? vroeg de rechter.

— Het kostbaarste, antwoordde de Moor, is nog achtergebleven... een groote kist, met stalen banden gesloten, die vol zit met parels en edelgesteenten.

— Wij moeten deze kist hebben, het koste wat het wil! riep de hebzuchtige rechter uit.

De Moor zag hen in de diepte verdwijnen (blz. 22)

— Ik ga niet meer naar beneden, zei de Moor verdrietig; voor een verstandig mensch is genoeg, genoeg... meer is overdadig.

— En ik, zei de waterdrager, zal geen vracht, die den rug van mijn armen ezel moet breken, meer naar bovendragen.

Toen de rechter bevelen, dreigementen en smeekbeden tevergeefs vond, wendde hij zich tot zijn getrouwen.

— Help mij, sprak hij, de kist naar boven brengen. De inhoud wordt tusschen ons gedeeld.

Bij deze woorden daalde hij de trappen af en sidderend en tegenstribbelend volgden hem de dienaar en de barbier.

Nauwelijks zag de Moor hen in de diepte verdwijnen of hij doofde de gele kaars uit. De bodem sloot zich met den gewonen knal en de drie helden bleven in den schoot der aarde begraven.

De Moor snelde de verschillende trappen op en ademde eerst, toen hij onder den vrijen hemel was. De kleine waterdrager volgde hem zoo snel, als zijn korte beenen hem veroorloofden.

— Wat hebt ge gedaan! riep Peregil, zoodra hij bij adem was. De rechter en de twee anderen zijn in het gewelf opgesloten.

— Het is Allah's wil! zei de Moor plechtig.

— En wilt gij hen niet meer bevrijden?

— God beware me! antwoordde de Moor, terwijl hij zich door den baard streek. In het Boek van het Noodlot staat geschreven, dat zij betooverd zullen blijven, totdat het een of ander avontuur de verstijving zal verbreken. Gods wil is geschied.

Met deze woorden slingerde hij het eindje waskaars ver weg in het donkere kreupelhout van het dal.

Nu viel er niet meer te helpen, zoodat de Moor en de waterdrager met den rijk beladen ezel naar de stad toe trokken. De brave Peregil kon niet nalaten zijn langoorigen werkmakker te streelen en te kussen.

De twee broeders in het geluk deelden hun buit vriendschappelijk en redelijk. Zij waren erop bedacht zich geen onaangenaamheden op den hals te halen, en begaven zich naar andere landen, om zich te verheugen in hun rijkdom.

De Moor keerde naar Afrika in zijn vaderland terug. De waterdrager ging met vrouw en kinderen en zijn ezel naar Portugal. Hier werd hij onder toezicht en bescherming van zijn vrouw een man van gewicht. Want zij zorgde ervoor, dat het lange lichaam en de korte beenen van den deftigen kleinen man met wambuis en broek getooid werden, zette hem een hoed met veer op, gordde hem een zwaard aan de zij en liet hem zijn vertrouwelijken naam Peregil verwisselen met den goedklinkenden titel Don Pedrogil. Zijn nakomelingschap groeide voorspoedig en lustig op, terwijl sennora Gil, uitgedost als zij was, het monster werd van de mode.

De dorpsrechter en zijn getrouwen bleven onder den grooten toren der zeven verdiepingen begraven en bevinden zich daar nog in betooverden toestand.

DE ROOS VAN HET ALHAMBRA

Granada, de oude stad, was na den terugtocht der Mooren, langen tijd het lievelingsverblijf der Spaansche koningen. Maar na eenige kort opeenvolgende aardbevingen, was dit uit.

Zoo gingen er talrijke jaren voorbij, zonder dat Granada met een koninklijk bezoek vereerd werd. De paleizen van den adel stonden leeg, het Alhambra lag treurig en verlaten in de verwaarloosde tuinen. De toren der Prinsessen, eens het verblijf der drie schoone Moorsche koningsdochters, deelde in de algemeene woestenij.

Een gerucht ging rond, dat de geest van prinses Zorahayda, die in dezen toren stierf, dikwijls bij maanlicht was gezien, bij de bron in de zaal of treurend langs de tinnen wandelde. De klanken van haar zilveren luit zouden vaak op middernacht door wandelaars zijn gehoord.

Maar opeens kreeg Granada eindelijk weer koninklijk bezoek. Philip de Vijfde met de schoone Isabella van Parma deden er hun intocht. Het Alhambra werd voor het hooge paar ingericht. De aankomst van het hof bracht een groote verandering in het uiterlijk van het paleis, dat kort te voren nog zoo eenzaam was. Het geluid der trommels en trompetten, het getrappel der paarden in de toegangen en buitenste tuinen, het geschitter der wapens, het fladderen der vaandels op de tinnen riep de gedachten aan den ouden krijgsroem der veste terug. Maar in het koninklijk paleis heerschte een zachtere geest. Hier ruischten zijden kleederen; in de tuinen wandelden pages en hofdames en uit de open vensters weerklonk muziek.

In het gevolg van den heerscher bevond zich een lievelingspage der koningin, Ruyz de Alarcon geheeten.

Hij was juist achttien jaar geworden, een jongeling met een innemend uiterlijk.

Tegenover de koningin was hij vol eerbied en ontzag. In zijn hart echter was hij eigenwijs en door de dames van het hof verwend.

Op zekeren morgen slenterde deze page lui door de tuinen van het Alhambra. Om zich te vermeien had hij den lievelingsvalk der koningin meegenomen.

Plotseling zag hij een vogel uit het kreupelhout te voorschijn schieten. De jongeling nam de kap van den valk z'n kop en liet hem vliegen. De valk steeg hoog de lucht in, schoot op z'n prooi toe, maar kwam terecht op een der tinnen van een eenzamen, verwijderden toren in de buitenste muren van het Alhambra. Het was de Toren der Prinsessen.

De page volgde den valk en bereikte dwars door bloemenbedden en rozenstruiken de poort van den toren. Zij was gesloten, maar door een reet kon hij naar binnen zien.

Hij ontwaarde een kleine Moorsche zaal met lichte marmeren zuilen en een albastenbron. In het midden hing een vergulde kooi met een zangvogel erin. Daaronder lag op een stoel een gevlekte kat, daarnaast stond een zijdewinde benevens andere voorwerpen van vrouwelijken arbeid; een gitaar met linten versierd leunde tegen de bron.

Ruyz de Alarcon was niet weinig verbaasd. Al deze dingen herinnerden hem aan tooverzalen. Best mogelijk, dat de gevlekte kat een omgetooverde prinses was.

Zacht klopte hij aan de deur. Uit het venster boven kwam een mooi gelaat te voorschijn, dat echter spoedig weer verdween. De knaap wachtte even, in de hoop, dat de deur

werd opengemaakt; alles bleef evenwel stil. Hij klopte nogmaals en luider. Na een kort poosje verscheen het mooie gelaat weer. Het was een lief meisje, dat hij op ongeveer vijftien jaar oud schatte.

De page nam onmiddellijk zijn muts af, die met veeren uitgedost was. Zeer beleefd vroeg de knaap of hij in den toren mocht om zijn valk te halen.

— Ik mag de poort niet openen, sennor, antwoordde het meisje blozend. Mijn tante heeft het mij verboden.

— Ik smeek u erom, schoon kind... het is de lievelingsvalk van de koningin; ik durf er zonder niet in het paleis terugkeeren.

— Dus, u is een der heeren van het hof?

— Ja, lief kind; maar ik raak m'n betrekking en de genegenheid der koningin kwijt, als ik den valk verlies.

— Santa Maria! Mijn tante heeft mij vooral gewaarschuwd voor de heeren van het hof volstrekt de deuren af te sluiten.

— Zeer zeker voor slechte heeren; maar ik ben zoo eentje niet, maar een eenvoudige, argelooze page, die ongelukkig zal zijn, indien u zijn onbeteekenend verzoek afwijst.

Het ongeluk van den page ontroerde het hart van het meisje. Hoe jammer zou het immers zijn als hij door een weigering z'n betrekking moest verliezen.

De slimme page zag, dat de bezetting begon te wankelen. Nu verdubbelde hij zijn smeekbeden op ontroerende wijze, totdat de wachteres van den toren naar beneden kwam en met bevende hand de deur opende. Hij stamelde zijn dank, sprong licht de wenteltrap op, om naar zijn valk uit te zien.

Spoedig kwam hij terug; de vlugge vogel zat op z'n vuist. Het meisje was intusschen bij de bron in de zaal gaan zitten, weer zijde spinnen. Maar in haar opwinding liet zij

de winde op den grond vallen. De page sprong toe, raapte haar op en legde de winde op den schoot van het meisje, dat diep bloosde.

De jongeling bleef nog eenigen tijd met het beeldschoone meisje praten, dat echter schier geen antwoord durfde geven.

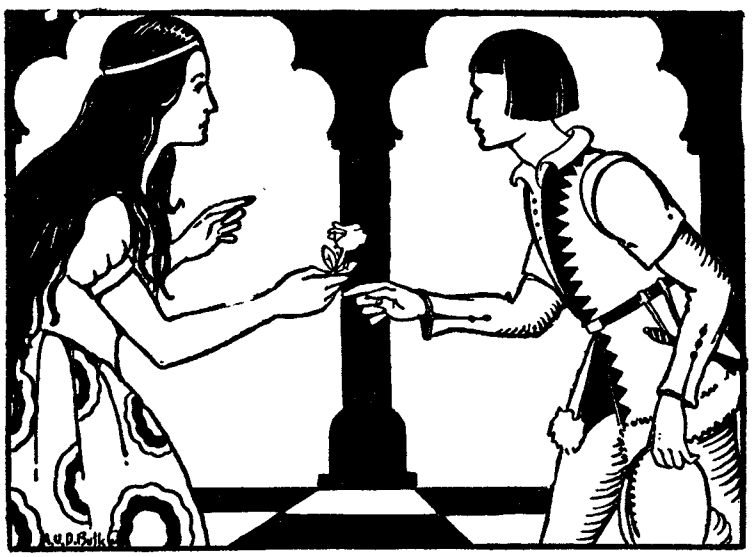

—Hier, maar ga gauw weg, alsjeblief (blz. 28)

Plotseling vernamen beide jongelui een helle stem vanuit de verte.

— Mijn tante komt van de mis terug! riep het meisje verschrikt. Ik smeek u, sennor, ga heen!

— Ik ga niet eerder weg, of u moet mij de roos uit uw haar als aandenken geven!

Gejaagd maakte zij de roos uit haar ravenzwarten haardos los. Blozend en verward stamelde zij:

— Hier, maar ga weg, alsjeblief!

De page nam de roos over, die hij op z'n muts stak, drukte het meisje de hand, nam den valk op z'n vuist en snelde weg. Maar het hart van de schoone Jacinta had hij meegenomen.

Toen de waakzame tante in den toren kwam, bemerkte zij de onrust harer nicht en een zekere wanorde in de zaal; maar een enkel verklarend woord was voldoende.

— Een giervalk had zijn prooi tot in de zaal achtervolgt.

— Wat! Een valk, die den toren binnenvliegt! Heeft men ooit van zoo'n ruwen vogel gehoord! Dan is onze vogel in de kooi niet meer veilig.

De oude Fredegonda was zeer achterdochtig. Haar nichtje was de wees van een officier, die in den oorlog gesneuveld was. Het meisje werd in een klooster opgevoed en was er kortgeleden vandaan gekomen om onder het onmiddellijk toezicht van haar tante in de eenzaamheid op te groeien. Maar toch ging haar faam van schoon meisje buiten de afgeslotenheid van den toren, want door het landvolk der omgeving werd zij «de roos van het Alhambra» genoemd...

Op zekeren dag trok het hof weer weg. De oude Fredegonda stond voor het venster en keek den schitterend gekleeden stoet, met koning en koningin aan het hoofd, na. Maar opeens schrok de oude vrouw hevig. Beneden bij de rozenhaag zag zij een jongeling, knielend voor haar nichtje. Het was de page der koningin. Hij sprong op, steeg te paard en verdween.

De teere Jacinta vergat de tegenwoordigheid harer tante. Weenend kwam zij binnen en stamelde:

— Hij is weg!... Hij is weg! En ik zal hem nooit meer weerom zien.

— Weg?... Wie is weg? Wat was dat voor een jongeling, dien ik aan je voeten zag geknield?

— Een page van de koningin, tante; hij kwam afscheid van me nemen.

— Een page van de koningin, kind? herhaalde de oude Fredegonda verbaasd. En wanneer leerde je een page van de koningin kennen?

— Op een morgen, toen de giervalk in den toren kwam. Het was de valk van de koningin en hij zocht hem bij ons.

— O, dwaas meisje! Denk daar toch niet aan, zei de oude tante op verwijtenden toon.

Dagen, weken, maanden gingen voorbij. Jacinta hoorde niets meer van den page. Daardoor had zij veel verdriet.

Toen eens op een laten zomernacht haar tante naar bed was, bleef Jacinta alleen in de torenzaal bij de albasten bron. Weenend zat zij ernaast. Daar vertoefde zij tot middernacht. Opeens werd zij uit haar smartelijk gepeins gerukt. Het water in de bron bewoog zich eerst lichtjes, maar langzamerhand kwam er meer beweging in. Een schoone vrouw, mooi gekleed en uitgedost in kostbare juweelen steeg op.

— Dochter der stervelijken, sprak zij, ik weet wat u scheelt. Uw verdriet is slechts tijdelijk. Spoedig zal de tijd aanbreken, dat gij gelukkig zult zijn. Ik heb dit in mijn macht. Ziehier een fluit, speel hierop uw mooiste wijsjes, dan zult gij eens beroemd worden en hem terugvinden, die ook u zoekt.

Vol verbazing en schrik verliet Jacinta, na de verdwijning der schoone vrouw, de zaal. Zij sliep dien nacht een onrustigen slaap.

's Morgens snelde zij naar haar tante, vertelde haar van

het gebeurde en toonde haar als bewijs van de werkelijkheid de zilveren luit. Deze bracht wonderbare muziek voort.

Het scheen wel een toovergezang. Geen wonder dan ook, dat het spoedig bekend werd, dat Jacinta muziek spelen kon als nog niemand vóór haar. Zij werd uit de eenzaamheid gerukt. De rijken en machtigen van het land streden met elkaar om haar voor zich te laten spelen en overladen haar met eerbewijzen en geld.

Het toeval wilde, dat toen aan het hof een treurige stemming heerschte. De koning had ernstige aanvallen van zwaarmoedigheid, waardoor hij regelmatig zeer ontstemd was. Zoo bleef hij soms wekenlang op bed liggen, kreunend van ingebeelde pijnen of sloot hij zich op met het stellige voornemen afstand te doen van den troon.

Het eenige geneesmiddel was nu de muziek. Deze alleen kon de grillen van den koning verjagen. Maar thans baatten de beste zangers en luitspelers niet.

Toen nu tot de koningin, die al het mogelijke deed om den koning te bevrijden van zijn martelende bijgeloovigheid, de faam doordrong van Jacinta's spel, zond zij een twintigtal ijlboden naar het meisje.

Eenige dagen later wandelde de vorstin met enkele hofdames in het park van het paleis. Daar werd haar de zeer beroemde kunstenares voorgeleid. Hoe verbaasd bekeek de koningin dit bescheiden, jonge meisje.

Jacinta was in landelijke kleederdracht. Met de zilveren luit in de hand en het mooi hoofdje, gebogen van verlegenheid, verdiende zij met recht den bijnaam van «De roos van het Alhambra».

De oude tante vergezelde het meisje. De vrouw vertelde de koningin van de afkomst van Jacinta, waaruit bleek, dat deze van verarmden adel was.

— Als uw talent overeenstemt met den roep, die van u uitgaat, sprak nu de vorstin, en gij den boozen geest kunt verjagen, die uw koning in z'n macht houdt, zal ik voor uw geluk zorgen en eer en rijkdom zullen uw deel zijn.

Het gezelschap begaf zich naar het paleis. Nadat men een ontelbaar aantal gangen en vertrekken had doorloopen,

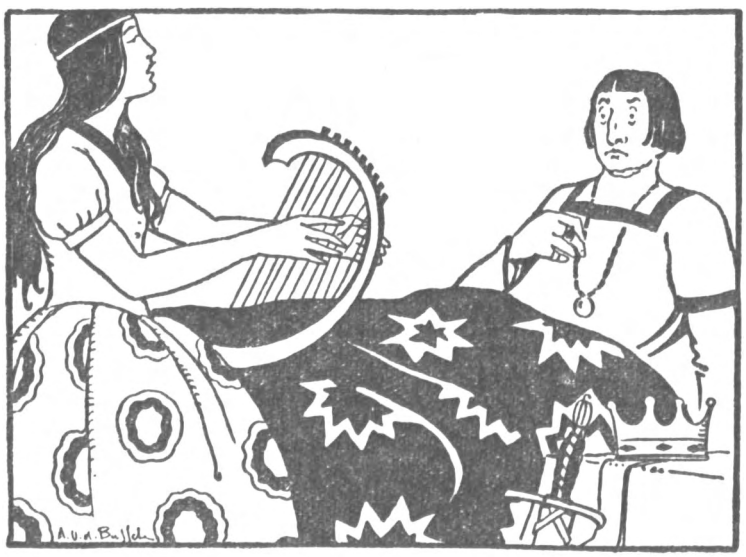

Hij hief het hoofd op en keek rond (blz. 32)

kwam men in een in 't donker gehulde zaal. 's Konings vertrek. Deze lag op een praalbed, zich inbeeldend, dat hij dood was en moest begraven worden.

Op een wenk begon Jacinta de zilveren luit te bespelen. Het was een hemelsche muziek, die al de aanwezigen verbaasd deed staan.

De vorst, die zich reeds in het Hemelrijk waande, dacht

een engelenkoor te hooren. Maar nu veranderde het luitspel, dat begeleid werd door Jacinta's heerlijk gezang, die den weg vond naar het duistere hart van den koning. Hij hief het hoofd op en keek rond; hij richtte zich in zijn bed op, zijn oogen begonnen te glanzen... tenslotte sprong hij op den grond en riep om schild en zwaard.

De toovermuziek had haar werk verricht. De zwaarmoedigheid was verdwenen en de doode herrezen. De vensters van het vertrek werden geopend; de stralende zon scheen in de voormalige doodenkamer. Aller oogen zochten naar de teere toovenares. Maar de luit was uit haar hand gevallen, want voor haar... stond de page Ruyz de Alarcon!

Geen wonder, dat spoedig, en dat vooral op aandrang van de koningin, de bruiloft werd gevierd. De trotsche vader van den page kon zich nu niet langer tegen het huwelijk verzetten. Dit was ook de reden, dat de jongeling nooit meer van zich liet hooren.

Het jonge paar maakte een lange reis en na de terugkomst waren beiden de uitverkorenen van het hof.

De zilveren luit bleef nog lang in de familie, maar later ging zij van hand tot hand, en niemand thans weet meer waar het wonderinstrument is gebleven.

EINDE